

VBP Cholecystitt

D23449

 Utgave:
4.01

 Gjelder fra:
13.01.2025

Side 1 av 5

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskriving
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smarter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	Nanda	Sykepleiediagnoser	
3	00024	Ineffektiv vevsperfusjon (Nyre, hjerne, hjerte/lunge, mage/tarm, perifert) - relatert til avvikende vitale tegn	
8	00132	Akutt smerte - relatert til cholecystitt	
8	00134	Kvalme - relatert til smerter	
3	00007	Hypertermi - relatert til infeksjon	
4	00025	Risiko for forstyrrelse i væskebalansen - relatert til: (spesifiser)	
4	00002	Ubalanse i ernæring: Mindre enn kroppsbehovet - relatert til:(spesifiser)	
6	00047	Risiko for svekket hudkvalitet - relatert til kløe, icterus	
2	00126	Mangelfulle kunnskaper (spesifiser) - relatert til magesmerter og cholecystitt	
FO	Mål		
3	Er stabil sirkulatorisk og respiratorisk		
8	Er tilfredsstillende smertelindret		
8	Er fri for kvalme		
3	Er feberfri		
4	Er i væske- og ernæringsbalanse		
6	Har redusert kløe		
2	Føler seg trygg, ivaretatt og tilfredsstillende informert om behandling og sykdomsprosess		
FO	NIC	Sykepleietiltak og forordninger	Frekvens/tid
3	6680	Overvåke vitale tegn - Følg prosedyre: NEWS2 - Ansvar og gjennomføring (3) - Observere og rapportere tegn til peritonitt (forverring i almenntilstand, smerter, frostanfall, bukromfang; hard/myk) (1,3,4) - Observere hudfarge (ikterus) (4) - Observere farge på urin (mørkebrun) og avføring (kittfarget, fettaktig) - Observere sclera (gul netthinne) (4) - Observere blødningstendens ved ikterus	
3	2440	Vedlikehold av venøs tilgang - følg prosedyre: - VAR: Perifert venekateter (PVK): innleggelse - VAR: Perifert venekateter (PVK): stell - VAR: Perifert venekateter (PVK): skylling - VAR: Perifert venekateter (PVK): fjerning	
8	1400	Behandling ved smerte (1,2,3,4) - Observere og kartlegge smerte - VAR: Akutt smerte: innledende vurdering: voksen som kan selvrapportere	

12	2300	Administrere legemidler (1,2,3,4) - Adm. legemidler, observere virkning/bivirkning	S forordn
2	5618	Undervisning: Prosedyre/behandling - Informere om behandlingsforløpet ved cholecystitt (hvorfor, når, hvor), i samarbeid med lege (1,2,4) - Gjennomføre tiltak og forebygge komplikasjoner, følge prosedyre: Cholecystitt - Observasjoner og tiltak - Informere om og forberede til undersøkelser og behandling: (spesifiser) (1,4)	S forordn
3	4120	Væskebehandling (2,3,4) - Adm. væske i.v - Sørge for 0 per os (4)	S forordn Inntil avklart med lege
3	4130	Overvåke væskebalanse (2,3) - Måle væske inn/ut	S forordn
8	1450	Behandling av kvalme (1,2,3,4) - Bruk: VBP Kvalme, ukjent årsak - Legge ned ventrikkelsonde, følg prosedyre: Ventrikkelsonde - nedleggelse, voksne (2,4)	S forordn
3	3740	Behandling ved feber (1,2,3,4) - Bruk: VBP Feber	
5	0580	Kateterisering av urinveier - følg prosedyre: - VAR: Permanent kateter (KAD): innsetting: kvinne - VAR: Permanent kateter (KAD): innsetting: mann - VAR: Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak - VAR: Permanent kateter (KAD): fjerning: kvinne - VAR: Permanent kateter (KAD): fjerning: mann	S forordn S forordn S forordn S forordn
6	3662	Sårbehandling - lukket drenering (2,4) - Observere og registrere mengde, konsistens og utseende på sekret fra galledren - Observere innstikksted for blødning/tegn til hematom og lekkasje	
4	5614	Undervisning: Forordnet diett - Informere om fettredusert kost ved galleveissykdom	S forordn
7	1800	Egenomsorgsassistanse - Trenger hjelp til: (spesifiser)	
10	7370	Planlegge utskrivelse - Bruk: VBP Utskrivelse - planlegging	

Interne referanser

[SI/15.06-01](#)

[KDS - Veileder for utvikling, kunnskapsbasering og forvaltning av veiledende planer i sykepleie](#)

Utgave: 4.01	VBP Cholecystitt	D23449 Side 3 av 5
-----------------	-------------------------	-----------------------

SI/15.06-05	KDS - NANDA- diagnoser med definisjoner sortert på funksjonsområder
SI/15.06-06	KDS - NIC- tiltak sortert på funksjonsområder
SI/17.09-04	Cholecystitt - Observasjoner og tiltak
SI/17.27-17	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.32-34	VBP Feber
SI/17.32-48	VBP Kvalme, ukjent årsak
SI/17.32-92	VBP Utskrivelse - planlegging
SI/17.34-01	Permanent kateter (KAD): innsetting: kvinne
SI/17.34-03	Permanent kateter (KAD): innsetting: mann
SI/17.34-06	Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak
SI/17.34-09	Permanent kateter (KAD): fjerning: kvinne
SI/17.34-10	Permanent kateter (KAD): fjerning: mann
SI/17.34-01	Perifert venekateter (PVK): innleggelse
SI/17.34-02	Perifert venekateter (PVK): skylling
SI/17.34-03	Perifert venekateter (PVK): stell
SI/17.34-04	Perifert venekateter (PVK): fjerning
SI/17.34-01	Akutt smerte: innledende vurdering: voksen som kan selvrapportere
SI/17.34-01	Ventrikkelsonde: nedlegging

Eksterne referanser

1. Zakko SF, Afdhal NH. UpToDate. Acute cholecystitis: Pathogenesis, clinical features, and diagnosis. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 21. apr 2022; hentet 19. jan 2023]. Tilgjengelig fra: <https://www.uptodate.com/contents/666>
2. Vollmer CM, Zakko SF, Afdhal NH. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 2. nov 2022; hentet 19. jan 2023]. Tilgjengelig fra: <https://www.uptodate.com/contents/3684>
3. Bellows C. Cholecystitis. BMJ Best Practice [database]. London: BMJ Publishing group. [oppdatert 29. des 2022; hentet 19. jan 2023]. Tilgjengelig fra: <http://bestpractice.bmj.com/best-practice/monograph/78/treatment/step-by-step.html>
4. Norsk Elektronisk Legehåndbok NEL. Kolecystitt, akutt. [Internett]. [oppdatert 19. des 2022; hentet 19. jan 2023]. Tilgjengelig fra: <https://legehandboka.no/handboken/kliniske-kapitler/magetarm/tilstander-og-sykdommer/galleveier/kolecystitt-akutt>

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	<p>Overordnede mål for VP: Å bidra til optimal kunnskapsbasert sykepleiepraksis til pasienter med cholecystitt.</p> <ul style="list-style-type: none">• Delmål i den veiledende behandlingsplanen er at pasienten:• Er stabil sirkulatorisk og respiratorisk• Er tilfredstillende smertelindret• Er fri for kvalme• Er feberfri• Er i væske- og ernæringsbalanse• Har redusert kløe• Føler seg trygg, ivaretatt og tilfredsstillende informert om behandling og sykdomsprosess
2	<p>Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Voksne pasienter (>18 år) innlagt i spesialisthelsetjenesten med cholecystitt.</p>
3	<p>Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en:</p> <p>Faglig gjennomgang 2023:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hanne Sandnæs, kirurgen 1, Sykehuset Innlandet Hamar• Therese Havnsund, kirurgen 3A, Sykehuset Innlandet Gjøvik• Marthe Hansen, kirurgen 10B, Sykehuset Innlandet Lillehammer• Veileder, før- og etterarbeid: Line Stad Støverud, rådgiver, Avd. Kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet <p>Revidering 2018:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hanne Skaug Sandbæk, kirurgisk avdeling 1, Sykehuset Innlandet Hamar• Veilder i prosessen: Randi Bing, rådgiver, Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet <p>Opprinnelig versjon:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nina Storsveen, fagsykepleier kirurgisk avdeling 1, Sykehuset Innlandet Hamar• Kristin Harder Thoresen, fagsykepleier kirurgisk avdeling 4, Sykehuset Innlandet Hamar• Mathilde Mohaugen, avdelingssykepleier kirurgisk avdeling 1, Sykehuset Innlandet Hamar• Veilder i prosessen: Randi Bing, KDS rådgiver, Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet• VBP Forvaltning: Helene Sundmoen Bjerkestrand, Fagleder KDS, Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet
INVOLVERING AV INTERESSETER	

4	<p>Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Det er ikke innhentet kommentarer fra brukere på systemnivå, det finnes ingen brukerorganisasjon som er spesifikk og relevant for denne tilstanden. Det oppfordres imidlertid til å innhente synspunkter på individnivå ved bruk av denne VBP i klinikken.</p>
METODISK NØYAKTIGHET	
5	<p>Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget:</p> <p>Faglig gjennomgang 2023: Referanselisten er gjennomgått.</p> <p>Opprinnelig versjon: Litteratursøk er utført av spesialbibliotekar Hanne Elise Rustlie.</p>
6	<p>Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er:</p> <p>Opprinnelig versjon: Artikler som er kvalitetsvurdert og fra sammenlignbare nasjoner er valgt å ta med.</p>
7	<p>Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget: Det er brukt Vancouver referansestil. (NIC eller enkeltforordninger som er støttet av innhentet forskning, er synliggjort i VBPen med tallreferanse bak.) Det aktuelle kunnskapsgrunnlaget finnes i referanselisten.</p>
8	<p>Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget:</p> <p>Opprinnelig versjon: Artiklene som er valgt ut er fra høyt oppe i pyramiden, og er kvalitetsvurdert</p>
9	<p>VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):</p> <p>Opprinnelig versjon: Overlege Hilde Gregussen, Kir.avd. SI Hamar har lest igjennom VBP og hadde ingen kommentarer til tillegg eller endringer.</p>
ANSVAR	
10	<p>Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er:</p>